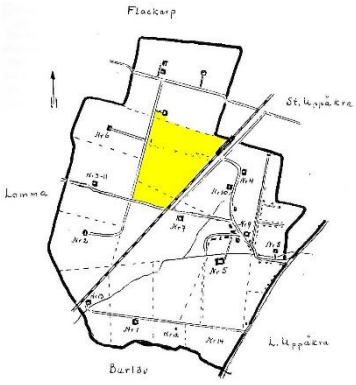
Område väster om järnvägen.

År 1856 drogs järnvägsspåren genom Hjärups odlingsmarker. Det skapade irritation hos de gårdsägarna som fick mark på båda sidor av järnvägen. Med tiden löstes den olägenheten genom att man bytte mark med varandra så att man hade all areal på den ena eller andra sidan av järnvägen.

När vi kommer till andra halvan av 1900-talet utvecklades det märkta området till ett industriområde.

Norra delen.

I norra delen byggde Televerket, i området kring siffran nr 1 på kartan till höger, en stor anläggning med verkstad och lager. Uppgiften om när den startades är inte känd. När Televerket upphörde med sin verksamhet lämnades byggnaderna kvar. Med tiden övertog Jakri AB området med byggnader.
I de kvarvarande lokalerna har det bedrivits flera olika verksamheter som t.ex.
*Studio S perioden 2006–2024
– Gym, Gruppträning, Danskompani, Fotvård, Frisörer, HMC-sjukgymnaster och fysioterapeuter, Zoonterapi, Massage, Hudvård, Nagelstudio, Kiropraktor, Naprapater, Laserbehandlingar, Suntanning, Solarium, Café, Spa behandlingar, KBT terapeuter, Personliga träningar.
*Montessori – förskola,
*Skånska småstadens kulturskola 2006–2016
*The Woff Pac – hunddagis 2015-2023
* UVS Yrkesförarutbildning.
*Lundalands Filharmoniska Orkester gav under några år en konsert.
*Under flera år var det en träff i området för personer som var intresserade av veteranbilar.
*Lagerlokal som exempel för socker

Till norra delen kom år 1982 AB Lundgrens Mekaniska Verkstad från Malmö, där företaget startade år 1912. Nr 2 på bilden nedan. Företaget finns kvar och de tillverkar förpackningsmaskiner till i första hand livsmedels- och läkemedelsbranschen.

Området Jakriborg, nr 3, började byggas år 1998. Husen var annorlunda på så sätt att exteriören påminde om hur det byggdes på 1100-talet under tyska Hansaperioden. Området väckte stor uppmärksamhet och arkitekterna hade olika uppfattningar om sättet att bygga. Det fanns arkitekter som sa att om detta är rätt har vi byggt fel under många år.
Jakriborg blev ett välbesökt turistmål.

På 2010-talet etablerade sig Orbital Systems, nr 4, i området. De erbjuder ett system som renar duschvatten så att det kan återanvändas.

Nr 5 på kartan är ett kontor tillhörande Skanska och som blev kvar när elementfabriken revs.

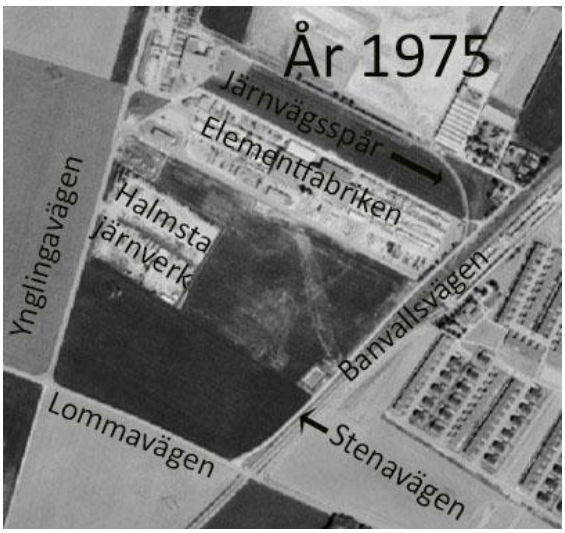

Södra delen

Att prefabricera byggelement blir angeläget. Skånska Cementgjuteriet hade en sådan anläggning i Lomma men vill bygga en större. De köpte mark i området och en ny anläggning startar 1962. Exempel på byggelement är fasaden som tillverkades i

Hjärup för Blocket på Lunds lasarett. Elementfabriken behövde mycket armeringsjärn och då startade Halmstadsjärnverks AB en verksamhet söder om elementfabriken.

Bilden nedan över området är från 1975 och då fanns ingen tunnel under eller bro över järnvägen. Stenavägen fanns väster om järnvägen.

Elementfabrikens verksamhet avslutas år 2008 och Halmstadjärnverk avvecklade också sin verksamhet.

Det beslutades att det ska byggas bostäder i området och det ledde till att både elementfabrikens och Halmstadjärnverks lokaler revs. Skanska behöll en kontorsbyggnad.

Det kunde inte uteslutas att det fanns fornlämningar i området och en utgrävning genomfördes år 2017. Man fann spår efter bebyggelse som sträckte sig från stenålder till järnåldern.
Efter att det konstaterats kunde man gå vidare med planer för att bebygga området vars namn skulle vara Västerstad. Planen är att det ska byggas 1 350 nya bostäder med upp mot 3 000 invånare och entreprenaden beräknas var genomförd år 2032. Då ska det också finnas service som förskola, skola och handel i området.

Medan markarbete och arbetet med vatten- och avloppsnätet pågick anlade kommunen en park i södra delen av området.
Under 2026 anlades också ett utegym och en bana för Pumptrack.

De första husen byggdes i områdets nordvästra del och blev inflyttningsklara i juli 2026.

Har det beslutats att det ska byggas bostäder blir kommunen engagerad. Hur omfattande det blir beror bland annat på om det är kommunen som äger marken eller om någon annan äger den.

Äger kommunen marken tar kommunen fram ett underlag för anbud där kommunen anger sina krav. Exploatörerna lämnar in sina anbud. Kommunen utvärderar inkomna anbud med avseende på markpris och/eller utformning, kvalitet eller andra utvärderingsgrunder och utser den exploatör som får uppdraget att genomföra projektet.

Om inte kommunen äger marken får markägaren beskriva sina planer och inkomma med en begäran om planläggning till kommunen. Är exploatörens idéer i enlighet med, eller blir justerad så att de överensstämmer med kommunens översiktsplan och avsikter om exempelvis markutnyttjande och boendemiljö, kan kommunen påbörja arbetet med detaljplan som ger exploatören rätt att bygga.

Oavsett vem det är som äger marken är det kommunen som ansvarar för anläggandet av vatten- och avloppsnätet och kostnaden för detta betalas av exploatören, antingen via exploateringsavtal eller via markpriset när kommunen äger mark och säljer till exploatören.

20261102 Lars Fridh

Referens till texten med kursiv stil har varit Thomas Lexén som är kommunens stadsarkitekt